

PREEK: de schapen luisteren naar Zijn stem

VEG NIEUWVLIEET

4de zondag van Pasen

3 mei 2020

Schriftgedeelten: Joh. 10: 1-10 en Jesaja 51

voorganger: Pascal Lauwaert

Beste mensen,

Heb je het gehoord? De herder leidt de schapen naar buiten...

... Naar buiten gaan, daar verlangen we allemaal heel sterk naar...

Na al die tijd thuis zitten, *stay at home*, in Vlaanderen zeggen ze “blijf in uw kot!”
Thuis blijven zelfs op Koningsdag, en met schitterend weer... helemaal niet fijn.

Ik moet jullie niet vertellen hoeveel spanningen dat teweeg brengt. Maar het moet: er is een gemeenschappelijk vijand, onzichtbaar én dodelijk.

Opnieuw naar buiten gaan, graag! Maar hoe doen we dat op een veilige manier?
Moeten we nu wel of geen mondkmaskers dragen, wanneer wel, wanneer niet...?
En hoe zit het met handschoenen? Wanneer mag de horeca opnieuw open?

Wie heeft de antwoorden? Naar wie luisteren we? Wie heeft het voor het zeggen: de virologen, de ziekenhuisartsen, de economen, de politiek, de wetenschap, de onderwijsexperts, de psychologen, de korte of lange termijn?
... Naar wie luisteren we?

In het evangelieverhaal over de Goede Herder van deze morgen gaat het ook over luisteren, én naar wie?

Eerst even kijken naar het bredere plaatje... Voordat Jezus zijn redenering begint over de schapen, schaaprovers en de goede herder, heeft hij een blinde man doen zien..., zijn ogen geopend. Allemaal goed en wel, maar het gebeurde op Sabbat – en dat kan niet. Op die dag mag niet gewerkt worden...

Het religieus- en maatschappelijk systeem van de Farizeeën had van de Sabbat een machtsinstrument gemaakt. Het ging niet langer om de diepe betekenis van Sabbat voor God en voor de mensen. Het ging hen om de macht, het systeem, de religieuze en sociale ordening. Het systeem was bedacht op zij die van tel waren. Mensen aan de rand van de maatschappij, kwetsbare mensen vielen uit de boot. En daar gaat Jezus fel tegen in het verzet.

De context waarin Jezus de parabel van de goede Herder vertelt was dus helemaal niet: peis en vree. Het verhaal is zeker niet wollig en braaf. Nee, het hakt er stevig in. Het is evengoed van toepassing op onze tijd vandaag...

De parabel van de Goede Herder gaat over de centrale vraag naar wie luisteren we?

Jezus begint het verhaal met een scherpe tegenstelling: waar schapen zijn, daar zijn schaaprovers en herders. Herkennen we ze, naar wie luisteren we?

Jezus wijst de Farizeeën op het verschil tussen een echte herder en een foute herder, een namaakexemplaar.

Het is niet altijd gemakkelijk om ze uit elkaar te houden, want rovers zijn handige jongens, die vermommen zich en kleden zich als een herder.

Dat is ook het probleem vandaag, met de vele visies en waarheden die verkondigd worden, en op sociale media te vinden zijn, welke is de juiste? Wat is echt, wat is *fake news*, moeilijk om uit elkaar te halen.

Het coronavirus houdt de hele wereld in zijn greep, hoe geraken we uit die wurggreep? naar wie luisteren we? wie vertrouwen we?

Jezus stelt in zijn verhaal de zaken op scherp: naar wie luister je? Er zijn twee soorten hoeders: zij die over de omheining stiekem naar binnen sluipen... en er is de herder die langs de deur van de schaapskooi naar binnen gaat?

Waar zit het verschil tussen die twee? Waaraan kunnen we ze herkennen?

2

Een rover, komt alleen om te stelen, te slachten en te vernietigen... Hij is enkel uit op eigen voordeel. Van zodra hij een wolf ziet aankomen, zegt Jezus, laat hij de schapen in de steek en slaat op de vlucht. De schapen raken verdwaald en zijn op de dool.

Schaaprovers en *slechte* herders zijn uit hetzelfde hout gesneden. Ze hebben hetzelfde profiel. De profeet Ezechiël zegt het met vernietigende woorden:

“Dit zegt God, de HEER: Wee jullie, herders van Israël, want jullie hebben alleen jezelf geweid maar niet mijn schapen! Horen herders niet hun schapen te weiden? Jullie eten wel van hun kaas, jullie gebruiken hun wol en jullie slachten de vette dieren, maar de schapen weiden, dat doen jullie niet. Zwakke dieren hebben jullie niet laten aansterken, zieke dieren niet genezen, gewonde dieren niet verbonden, verdwaalde dieren niet gezocht... – Ezechiël 34

Van een herder mag je iets helemaal anders verwachten.

In één zin zegt Jezus waar een echte herder voor staat: ***hij roept zijn schapen bij hun naam, hij leidt ze naar buiten, de schapen luisteren naar zijn stem.***

“Zo’n herder, een herder uit het goede hout gesneden, zo wil ik voor jullie zijn”, zegt de Heer.

Een echte herder doet het volgende in drie punten samengevat:

1. Hij roept de schapen bij hun naam.
2. De schapen luisteren naar Zijn stem.
3. Hij leidt de schapen naar buiten.

Laten we die **drie** kenmerken van een echte herder één voor één uitpakken.

Eerste kenmerk: Hij roept de schapen bij hun naam

Elk schaap is uniek. Jij bent uniek: met je eigen naam, je eigen geschiedenis, karakter en persoonlijkheid. En zo ben je bij de schaapherder gekend. Heel treffend er staat niet dat hij een keurmeester is, die onderzoek doet naar de kwaliteit. Nee, hij kent de schapen bij naam, Hij leidt ze en roept ze bij elkaar.

Weet u? Schapen worden vaak gezien als domme beesten, met hun schaapachtige blik, maar dat zijn ze niet. Schapen zijn wél kwetsbare dieren. Schapen zijn geen domme maar wel **bange** beesten omdat ze zich moeilijk kunnen verdedigen tegen de gevaren die op hen afkomen. Een kudde schapen kan niet zonder herder. De herder is **onontbeerlijk** voor de kudde.

3

Ook wij zijn kwetsbaar. We zijn bang al geven we dat niet graag toe. Bang om ziek te worden, om op de IC afdeling te komen, geliefden te verliezen, bang om werk te verliezen, bang om... en vul zelf maar in... Ook wij hebben iemand nodig, die ons kent en weet wat goed voor ons is. Welk spoor, het goede spoor is. Iemand die met ons meegaat en ons brengt naar de schaapskooi waar het goed en veilig is.

Tweede kenmerk: de schapen luisteren naar zijn stem

Luisteren naar Gods stem: dat is het eerste wat God van zijn volk verlangt.

Het ‘Sjema Israël’, begint met de woorden: *Luister Israël!* Je treft het aan in een kokertje op veel deurposten in Israël. Het zijn woorden uit Deut. 6:4

De HEER onze God is de enige! Heb daarom de HEER, uw God lief met hart en ziel en met inzet van al uw krachten...’

Luisteren is een uitdrukking van vertrouwen. We luisteren maar naar de raad van iemand die we vertrouwen dat hij of zij het goed met ons voor heeft.

Het volk dat in den vreemde, ver van Jeruzalem, in ballingschap verkeert, wordt in Jesaja 51 opgeroepen om te luisteren naar Gods stem:

*Luister naar mij, jullie die de HEER zoeken.
De HEER troost Sion,
Hij biedt troost aan haar ruïnes.
Hij maakt haar woestenij aan Eden gelijk,
haar wildernis wordt als de tuin van de HEER.
Het zal een oord zijn van vreugde en gejuich,
waar muziek en lofzang klinken...
**... Mijn volk, luister aandachtig naar mij,
in een oogwenk breng ik de zege nabij,
de hulp die ik bied is al onderweg.***

Jesaja 51:1-5

Wat een troost! Troost voor een volk dat overheerst en verdrukt wordt door een vreemde en vijandige mogendheid. Wat een belofte! En die belofte geldt ook voor vandaag, ook in deze crisis.

Vraag is of we naar Gods stem willen luisteren. Willen we de stem van de schaapherder verstaan of verkiezen we onze eigen weg te gaan. Heel vaak komt het hier op neer: luister ik naar zijn stem of naar mijn stem? mijn 'eigen' stem. Wat doen we? Wat doe ik?

Derde kenmerk: Hij leidt de schapen naar buiten

4

We willen zo graag naar buiten, we zijn al zo lang aan huis gekluisterd, de ophokplicht duurt nu al zo lang... Ik heb goed nieuws!
De herder roept ons bij name en leidt **ons naar buiten**, zoals het volk Israël naar buiten werd geleid uit het slavenhuis Egypte. Zoals de Heer de gestorven Lazarus roept om uit het graf naar buiten te komen...

We worden naar buiten geroepen... Jezus noemt zichzelf in deze parabel een '**open**' deur naar de schaapskooi. Schapen kunnen **vrij** in en uit lopen. Ze zullen groene weidegronden vinden.

Dat brengt me bij de drie V's van vorige week, weet u het nog, wij gelovigen, zijn V-mensen met de V van **Victory**! Nu komen er nog een paar V's bij: de V van: **Vrijheid, veiligheid en vrede**... Dat is wat de goede Herder ons schenken wil. Aan het einde van de parabel geeft Jezus ons een prachtige belofte mee: *'Ik ben als Herder gekomen om jou het leven te geven **in al zijn volheid!***

Vrijheid, veiligheid en vrede... zijn ongelooflijk begrippen..., daar hebben velen hun leven voor gegeven in de Tweede Wereldoorlog. Dat brengt ons bij de bevrijding van ons land 75jaar geleden.

Dat gedenken we morgen 4 en 5 mei. Het is en blijft belangrijk om stil te staan bij het leed dat de Tweede Wereldoorlog heeft veroorzaakt. Na 4 heel moeilijke jaren en talloze slachtoffers kwam er eindelijk: **vrijheid, veiligheid en vrede...**

Heel bijzonder!! daar mogen we nog elke dag van genieten, dat moeten we koesteren. Want vrijheid, veiligheid en vrede zijn nooit voorgoed verworven. Het blijft een kwetsbaar goed, we merken in deze tijd op het internationale forum hoe precair dat is.

Mag ik afsluiten met bemoedigende woorden: u en ik mogen **voorgoed leven in vrijheid, veiligheid en vrede**,... als we *luisteren* naar de stem van de Herder. Met Pasen heeft hij voor u, voor mij de deur geopend!

AMEN.